ឃ្លាំមើលសភា និងតំណាងរាស្ត្រ

ខុមហ្វ្រែល COMFREL របាយការណ៍ ឆ្នាំទី២ លេខ១៣ ចេញផ្សាយរៀងរាល់ខែ ប្រចាំខែមករា ឆ្នាំ២០០៦

សង្ខេបរបាយការណ៍ឃ្លាំមើលសភា និងតំណាងរាស្ត្រ

ក្នុងខែមករា ដើមឆ្នាំ២០០៦នេះ រដ្ឋសភាពុំបានប្រារព្ធសម័យប្រជុំពេញអង្គរបស់ខ្លួនទេ ព្រោះកំពុងស្ថិតក្នុងកំឡុងពេលវិស្សមកាលនៅឡើយ។ ចំណែកគណៈកម្មការជំនាញសភាវិញ ដែលរួមមានគណៈកម្មការ ទី២ ទី៣ ទី៤ ទី៥ ទី៦ និង ទី៩ ក៏បាននឹងកំពុងបន្តកិច្ចពិភាក្សារបស់ខ្លួនលើរបៀបវារៈទាំង២៦ ដែលបន្សល់ទុកពីខែធ្នូកន្លងមក (សូមមើលចំណុចលេខ១សំរាប់ព័តិមានលំអិត)។

ក្រៅពីនោះ អ្នកតំណាងរាស្ត្រក៏បានធ្វើសកម្មភាពចុះបេសកកម្មទៅកាន់មណ្ឌលនានាផងដែរ ក៏ប៉ុន្តែចំនួនបេសកកម្មក្នុងខែនេះត្រូវបានកត់សំគាល់ថាមានការធ្លាក់ចុះច្រើនបើធៀបទៅនឹងខែធ្នូកន្លងមក ទោះបីជាក្នុងខែមករានេះរដ្ឋសភាពុំមានប្រារព្ធសម័យប្រជុំក៏ដោយ។ ជាក់ស្តែង ខុមហ្វ្រែល បានសង្កេតឃើញមានតំណាងរាស្ត្រទាំងអស់ចំនួន ៦៤រូប ដែលក្នុងនោះមាន ៤២រូប មកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា ១១រូបមកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី និង១១រូបមកពីគណបក្សហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិច បានចុះទៅកាន់មណ្ឌលរបស់ខ្លួន និងមណ្ឌលដទៃទៀតសរុបទាំងអស់ស្មើនឹង ១៥៣លើក ដែលមានការថយចុះជិត២៥% បើធៀបទៅនឹងខែធ្នូកន្លងទៅ ដែលពេលនោះមានរហូតដល់ទៅ២១៤លើក ។ ជាមួយគ្នានោះដែរ គោលបំណងសំខាន់ក្នុងការចុះបេសកកម្មទាំង ១៥៣លើកនេះរួមមាន: អន្តរាគមន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហានានា៤លើក សាកសួរសុខទុក្ខចែកអំណោយ និងការសម្ពោធគំរោងនានា៥៨លើក ចុះពង្រឹងផ្ទៃក្នុងនិងបណ្តុះបណ្តាលគណបក្ស៥២លើក ចុះចូលរួមវេទិកាសាធារណៈ ឬ កម្មវិធីដែលរៀបចំដោយអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល៨លើក និងចុះអមដំណើរថ្នាក់ដឹកនាំ៣១លើក។ គួរឱ្យកត់សំគាល់ផងដែរថា អ្នកតំណាងរាស្ត្រទាំងអស់១២១រូប (ដោយមិនបានរាប់បញ្ចូល ឯកឧត្តម សម រង្ស៊ី និង ឯកឧត្តម ជាម ច័ន្ទនី) បានចូលរួមបោះឆ្នោតដើម្បីជ្រើសតាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភាតាមមណ្ឌលរបស់ខ្លួននាថ្ងៃទី២២ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ កន្លងមក។ ចំពោះអ្នកតំណាងរាស្ត្រដែលបានចុះបេសកកម្មច្រើនជាងគេធៀបនឹងគណបក្សខ្លួនឯងនោះ រួមមាន: លោកជំទាវ ជួញ សុផៃ អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលបាត់ដំបង និង ឯកឧត្តម ម៉ី ណន អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលពោធិ៍សាត់ បានចុះបេសកកម្មច្រើនជាងគេធៀបនឹងគណបក្សខ្លួនឯងគឺគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា។ ចំណែកគណបក្សសមរង្ស៊ីវិញរួមមាន ឯកឧត្តម អេង ឆៃអៀង អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលបាត់ដំបង និង ឯកឧត្តម សុក ផេង អ្នកតំណាងរាស្ត្រមណ្ឌលកំពង់ធំ។ គណបក្សហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិចគឺ ឯកឧត្តម ឈឹម សៀកឡេង អ្នកតំណាងរាស្ត្រមកពីមណ្ឌលកំពង់ចាម (សុំមើលចំណុចលេខ២សំរាប់ព័តិមានលំអិត)។

ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗប្រចាំខែទាក់ទិនតំណាងរាស្ត្រ និងសភា

ដំណើរនៃការសុំលើកលែងទោសអ្នកតំណាងរាស្ត្រ សម រង្ស៊ី

បន្ទាប់ពីមានការសំរុះសំរួលរបស់ប្រមុខរាជរដ្ឋាភិបាល តាមរយៈការដកបទចោទប្រកាន់នានាទៅលើសកម្មជនព្រំដែន និង សិទ្ធិមនុស្សរួចមក មេធាវីរបស់ឯកឧត្តម សម រង្ស៊ី បានធ្វើលិខិតថ្វាយព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ព្រះបាទនរោត្តម សីហមុនី និងធ្វើជូនទៅសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ក្នុងបំណងសុំព្រះរាជទាន និងការលើកលែងទោសដល់មេដឹកនាំគណបក្សជំទាស់រូបនេះ។ ការប៉ុនប៉ងចរចាទាំងនេះបានដំណើរការទៅបន្ទាប់ពីគណបក្សជំទាស់បានបង្ហាញផងដែរថា កិច្ចសំរុះសំរួលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកន្លងមក នឹងផ្តល់ក្តីសង្ឃឹមមចំពោះដំណើរនៃការសុំលើកលែងទោសអ្នកតំណាងរាស្ត្ររបស់ខ្លួនដែលរួមមាន ឯកឧត្តម សម រង្ស៊ី និង ឯកឧត្តម ជាម ច័ន្ទនី។

បន្ទាប់ពីទទួលបានលិខិតរបស់មេធាវីឯកឧត្តម សម រង្ស៊ី ព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ក៏បានធ្វើព្រះរាជសំណើផងដែរទៅរាជរដ្ឋាភិបាល ជាពិសេសសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ឱ្យមានការពិចារណាលើករណីអ្នកតំណាងរាស្ត្ររូបនេះ។

អ្នកតំណាងរាស្ត្រ កែវ រ៉េមី រិះគន់ការអូសបន្លាយដំណើរព្រាងច្បាប់ស្តីពីកូដកម្ម

ស្របតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញមាត្រា៣៨ "សិទ្ធិធ្វើកូដកម្ម និងធ្វើបាតុកម្មដោយសន្តិវិធី ត្រូវយកមកអនុវត្តនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃច្បាប់" ក៏ដូចជាកម្មវិធីនយោបាយ៧៣ចំណុចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសំរាប់នីតិកាលទី៣នៃរដ្ឋសភា ចំណុចទី៨ បានចែងថា "រដ្ឋាភិបាលនឹងធ្វើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីបាតុកម្ម និងកូដកម្ម ឱ្យបានមុនដំណាច់ឆ្នាំ២០០៥ ដោយធ្វើការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយមជ្ឈដ្ឋានពាក់ព័ន្ធនានា"។ ដូច្នេះមជ្ឈដ្ឋាននានា ដែលរួមមាន ជាពិសេសក្រសួងមហាផ្ទៃ ត្រូវធ្វើសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះឱ្យបានមុនដំណាច់ឆ្នាំ២០០៥មករដ្ឋសភាដើម្បីធ្វើការជជែកពិភាក្សា និង អនុម័ត។

ទាក់ទងនឹងដំណើការនេះ អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្ស សមរង្ស៊ី មណ្ឌលភ្នំពេញ ឯកឧត្តម កែវ រ៉េមី បានមានប្រសាសន៍នៅមន្ទីរដ្ឋសភា កាលពីថ្ងៃទី១៦ ខែមករានេះថា រហូតមកទល់ពេលនេះយើងមិនទាន់ឃើញ សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះនៅឡើយទេ ដែលនេះជាបរាជ័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក៏ដូចជាក្រសួងមហាផ្ទៃក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីនយោបាយ៧៣ចំណុចរបស់ខ្លួន។ ចំណែកក្រុមការងារនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ ត្រូវបានស្រង់សំដីថា រយៈពេលកន្លងមក អ្នកច្បាប់របស់ក្រសួងត្រូវការពេលវេលាចាំបាច់ចំពោះការពិនិត្យបន្ថែមទៀត ដើម្បីឱ្យការរៀបចំច្បាប់នេះបានត្រឹមត្រូវ។

គួររំលឹកផងដែរថា នាខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៥ កន្លងទៅ អ្នកតំណាងរាស្ត្ររូបនេះក៏បានធ្វើលិខិតមួយច្បាប់ផងដែរ ផ្ញើជូន សម្តេចនាយក រដ្ឋមន្ត្រី ហ៊ុន សែន ដោយចោទសួរទៅលើដំណើរការនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីបាតុកម្ម កូដកម្ម និងច្បាប់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និង សហគមន៍។

១_ការសង្កេតមើលដំណើរការរបស់សភា

ក្នុងខែមករា ដើមឆ្នាំ២០០៦នេះ រដ្ឋសភាមិនមានកិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់ខ្លួនទេ ព្រោះស្ថិតក្នុងកំឡុងពេលវិស្សមកាលនៅឡើយ។

ការងារគណៈកម្មការជំនាញរដ្ឋសភា

ចំណែកឯគណៈកម្មការជំនាញសភាក្នុងខែនេះវិញរួមមាន គណៈកម្មការ ទី២ ទី៣ ទី៤ ទី៥ ទី៦ និង ទី៩ ក៏បាននឹងកំពុងបន្តការពិភាក្សារបស់ខ្លួនលើរបៀបវារៈទាំង២៦ ដែលបន្សល់ទុកពីខែធ្នូកន្លងមក។ ចំណែក គណៈកម្មការ ទី១ និងទី៧ ពុំមានសេចក្តីព្រាងច្បាប់ដើម្បីជជែកពិភាក្សាទេក្នុងខែនេះ។ ចំពោះគណៈកម្មការទី៨ ខុមហ្វ្រែលមិនអាចទាក់ទងដើម្បីសាកសួរព័ត៌មានបានទេ។ គួរឱ្យកត់សំគាល់ដែរថា ការជជែកពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់របស់គណៈកម្មការនានា មិនត្រូវបានធ្វើឡើងជាសាធារណៈទេ ខុមហ្វ្រែលបានទទួលព័ត៌មានទាំងនេះតាមរយៈអ្នកតំណាងរាស្ត្រមួយចំនួនប៉ុណ្ណោះ។ ជាមួយគ្នានោះដែរ ភាគច្រើនការជជែកពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់មានការកែប្រែតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ជាពិសេសតែទៅលើអក្ខរាវិរុទ្ធ។

ក្នុងចំណោមសេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំង២៦ មានសេចក្តីព្រាងច្បាប់មួយចំនួនត្រូវបានធ្វើការពិភាក្សាជាមួយតំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលរួចហើយ ដែលក្នុងនោះរួមមាន: ១-កិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីការបំពុលដោយផ្សែងអ័ព្ទឆ្លងកាត់ព្រំដែន ២-អនុសញ្ញាវ៉ាសែលស្តីពីការត្រួតពិនិត្យចលនាដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែននៃសំណល់គ្រោះថ្នាក់ និងការបោះបង់ចោល ៣-អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីជីវចំរុះជាមួយក្រសួងបរិស្ថាន ៤-ច្បាប់គ្រប់គ្រងធនធានទឹក ជាមួយក្រសួងធនធានទឹកនិងឧតុនិយម ៥-វិសោធនកម្មច្បាប់របបសោធិននិវត្តន៍ និងសោធិនបាត់បង់សមត្ថភាពការងារចំពោះយោធិននៃកងយុទ្ធពលខេមរភូមិន្ទ ជាមួយក្រសួងការពារជាតិ ៦- អនុសញ្ញាកុងស៊ុលរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ជាមួយក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ៧-នីតិវិធីក្រមរដ្ឋប្បវេណី ជាមួយក្រសួងយុត្តិធម៌ ៨-មជ្ឈត្តការផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ជាមួយក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម។

ក្រៅពីនោះ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ខ្លះទៀតបាននឹងកំពុងបន្តការពិភាក្សាលំអិតជាលក្ខណៈផ្ទៃក្នុងគណៈកម្មការ ដែលរួមមានដូចជា: ១-ប្រតិបត្តិការមានកិច្ចធានា ២-ច្បាប់ស្តីពីគយ ៣-អនុសញ្ញាស្តុកឃ្លូមស្តីពីសារធាតុបំពុលសរីរាង្គមិនងាយបំបែកធាតុ ៤-ច្បាប់ជលផល ៥-ការយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលរួមក្នុងពិធីសាក្សតូនៃអនុសញ្ញាក្របខ័ណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ៦-វិសោធនកម្មចំនួនបួននៃពិធីសារម៉ុងរ៉េអាល់ស្តីពីសារធាតុបំផ្លាញស្រទាប់អូហ្សូន ៧-ពិធីសារម៉ុងរ៉េអាល់ស្តីពីសារធាតុបំផ្លាញស្រទាប់អូហ្សូន ៨-ពិធីសារកាតាហ្សេណាស្តីពីជីវសុវត្ថិភាព ៩-អនុសញ្ញាទីក្រុងវីយែនស្តីពីកិច្ចការពារស្រទាប់អូហ្សូន ១០-ស្តីពីច្បាប់ស្តីពីសម្បទាន (ទូទៅ) ១១-កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាមួយសាធារណរដ្ឋអ៊ីស្លាមប្រទេសប៉ាគីស្ថានស្តីពីការជំរុញ និងការការពារវិនិយោគ ១២-កិច្ចព្រមព្រៀងរវាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាមួយសាធារណរដ្ឋអ៊ូទ្រីសស្តីពីការជំរុញ និងការការពារវិនយោគ ១៣-កាតព្វកិច្ចយោធា ១៤-អាកាសចរស៊ីវិលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ១៥-ច្បាប់គ្រប់គ្រងរោងចក្រ និងសិប្បកម្ម ១៦-លក្ខន្តិកៈនៃសមាគមអាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិច ១៧-ពិធីសារអាស៊ានស្តីពីប្រភេទ និងបរិមាណយានយន្តផ្លូវគោក ១៨-ពិធីសារអាស៊ានស្តីពីតំរូវការផ្នែកបច្ចេកទេសរបស់យានយន្ត។

២_ការសង្កេតមើលបេសកកម្មរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រចុះទៅកាន់មណ្ឌលនានា

អ្នកតំណាងរាស្ត្រក៏បានធ្វើសកម្មភាពចុះបេសកកម្មទៅកាន់មណ្ឌលនានាផងដែរ។ ជាក់ស្តែងនៅ ខុមហ្វ្រែល បានសង្កេតឃើញមានតំណាងរាស្ត្រទាំងអស់ចំនួន៦៤រូប ដែលក្នុងនោះមាន ៤២រូបមកពីគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា (ស្មើនឹង៥៨% នៃតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះទាំងអស់) ១១រូបមកពីគណបក្សសមរង្ស៊ី (ស្មើនឹង៤៦% នៃតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះទាំងអស់) និង ១១រូបមកពីគណបក្សហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិច (ស្មើនឹង៤២% នៃតំណាងរាស្ត្រគណបក្សនេះទាំងអស់) បានចុះទៅកាន់មណ្ឌលរបស់ខ្លួន និងមណ្ឌលដទៃទៀតសរុបទាំងអស់ស្មើនឹង១៥៣លើក ដែលមានការថយចុះជិត២៩% បើធៀបទៅនឹងខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៥កន្លងទៅ ដែលពេលនោះមានបេសកកម្មអ្នកតំណាងរាស្ត្ររហូតដល់ ២១៤លើក ។

ក្រាហ្វិកទី១: អ្នកតំណាងរាស្ត្រដែលបានចុះបេសកកម្មសរុប៦៤រូប

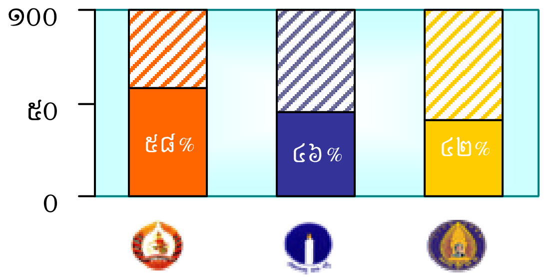

- ៥៨% នៃចំនួនអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ បានចុះបេសកកម្ម ។
- ៤៦% នៃចំនួនអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ីទាំងអស់ បានចុះបេសកកម្ម ។
- ៤២% នៃចំនួនអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច បានចុះបេសកកម្ម ។

ក្រាហ្វិកទី២: អ្នកតំណាងរាស្ត្រ៦៤រូបបានចុះបេសកកម្មសរុប១៥៣លើក

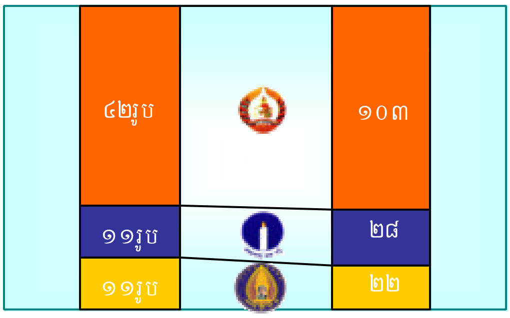

- អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា៤២រូប បានចុះ១០៣លើក ។
- អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ី១១រូប បានចុះ២៨លើក ។
- អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច១១រូប បានចុះ២២លើក ។

ប្រៀបធៀបបេសកកម្មរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រតាមគណបក្សនីមួយៗ (តាមជួរឈរនៃតារាងទី១):

- គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានចុះច្រើនជាងគេ ១០៣លើក ។
- គណបក្សសមរង្ស៊ីបានចុះ២៨លើក ។
- គណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចបានចុះ២២លើក ។

ប្រៀបធៀបបេសកកម្មរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រទៅតាមគោលបំណងនីមួយៗ (តាមជួរដេកនៃតារាងទី១) :

នៅក្នុងបេសកកម្មសរុប១៥៣លើក ការសង្កេតឃើញថា:

•ការចុះដើម្បីអន្តរាគមន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហានានា ទាំងអស់៤លើក : គណបក្សសមរង្ស៊ី៣លើក គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា១លើក ប៉ុន្តែ ខុមហ្វ្រែល ពុំទទួលបានព័ត៌មានស្តីពីសកម្មភាពនេះរបស់គណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចទេ ។

ជាក់ស្តែង ឯកឧត្តម ជ្រា សុចិន្តា តំណាងរាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ី មណ្ឌលខេត្តកណ្តាល បានចុះអន្តរាគមន៍ដោះស្រាយបញ្ហាទំនាស់ដីធ្លីរវាងប្រជាពលរដ្ឋ និងអជ្ញាធរនៅ ស្រុកកៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល នាថ្ងៃទី១៨ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ចំនែក

ឯកឧត្តម សួស កាណាន តំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មណ្ឌលក្រុងព្រះសីហនុ បានចុះអន្តរាគមន៍ដោះស្រាយ បញ្ហាទំនាស់ផ្លូវ និងការសាងសង់របងរវាងអាជ្ញាធរ និងប្រជាពលរដ្ឋនៅ សង្កាត់១ ខ័ណ្ឌមិត្តភាព ក្រុងព្រះ-សីហនុ ។

•ការចុះសាកសួរសុខទុក្ខចែកអំណោយ និងការសម្ពោធគំរោងនានា ទាំងអស់ ៥៨លើក: គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានចុះច្រើនជាងគេ៤១លើក បន្ទាប់មក

តារាងទី១: តារាងសង្ខេបពីគោលបំណង និងចំនួនបេសកកម្មអ្នកតំណាងរាស្ត្រ

គោលបំណងនៃការចុះបេសកកម្ម ទាំង១៥៣លើក (៦៤រូប)	គណបក្សនយោបាយ			សរុបចំនួនបេសកកម្ម តាមគោលបំណង
	៤៤រូប	១២រូប	១២រូប	
សាកសួរសុខទុក្ខ ចែកអំណោយ និងការសម្ពោធគំរោងនានា	៤១	៩	៨	៥៨
ការចុះពង្រឹងផ្ទៃក្នុង និងបណ្តុញគណបក្ស	៣២	៧	១៣	៥២
ការចុះអមដំណើរជាក្រុម ឬ អមដំណើរថ្នាក់ដឹកនាំ	២៩	២	0	៣១
ការចូលរួមក្នុងវេទិកាសាធារណ:	0	៧	១	៨
ការអន្តរាគមន៍ និងដោះស្រាយបញ្ហានានា	១	៣	0	៤
សរុបចំនួនបេសកកម្មតាមគណបក្ស	១០៣	២៨	២២	១៥៣

គណបក្សសមរង្ស៊ី៩លើក និងគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិចបានតែ៨លើក។ ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពនេះ តំណាងរាស្ត្រភាគច្រើនចុះទៅសំណេះសំណាល ចែកអំណោយបន្តិចបន្តួច ពិនិត្យមើលភោគផលស្រែចំការ ពិនិត្យសន្តិសុខសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងពិនិត្យជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។ ទាក់ទិននឹងសកម្ម-ភាពនេះ ខ្ញុំប្រហែលសង្កេតឃើញមានសកម្មភាពធំៗ២លើក ដែលគួរឱ្យកត់សំគាល់: ទី១ គឺសកម្មភាពរបស់ សម្តេច ហ៊ុន សែន អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មណ្ឌលកណ្តាល - បានចុះបេសកកម្មទៅភូមិកន្ទុយរ៉ៃ ឃុំព្រៃធ្លាក់ ស្រុកស្វាយរៀង ខេត្តស្វាយរៀង នាថ្ងៃទី ២៩ ខែមករា ឆ្នាំ ២០០៦ ដើម្បីសម្ពោធសាកលវិទ្យាល័យស្វាយរៀង ក្នុងឱកាសនោះ សម្តេចបានផ្តល់អំណោយធំៗជាច្រើនដូចជា សាលារៀន ផ្តល់អាហារូបករណ៏រយៈពេល៤ឆ្នាំដល់និស្សិតសាកលវិទ្យាល័យជំនាន់នេះទាំងអស់ ព្រមទាំងនិស្សិតបរិញ្ញាប័ត្ររងឱ្យមករៀនបរិញ្ញាប័ត្រទាំងអស់។ ទី២ គឺសកម្មភាពរបស់សម្តេចក្រុមព្រះ នរោត្តម រណប្ញទ្ធិ តំណាងរាស្ត្រគណបក្សហ៊្វុនស៊ិនប៉ិច មណ្ឌលកំពង់ចាម បានចុះបេសកកម្មទៅ ឃុំទួលសាលា ស្រុកបសេដ្ឋ ខេត្តកំពង់ស្ពឺ នាថ្ងៃទី៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ ដើម្បីសម្ពោធព្រះវិហារមួយដែលជាអំណោយរបស់ព្រះអង្គផ្ទាល់។

- ការចុះពង្រឹងផ្ទៃក្នុងនិងបណ្តាញគណបក្ស ទាំងអស់៥២លើក : គណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាបានចុះច្រើនជាងគេ៣២លើក

បានសន្យាជួយកសាងផ្លូវលំ ១ខ្សែ ប្រវែង១០០ម៉ែត្រ នៅពេលដែល ឯកឧត្តម បានចុះបេសកកម្ម នាថ្ងៃ១១ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ នៅសាលាឃុំ កំពង់ស្វាយ ស្រុកសិរីសោភ័ណ ខេត្តបន្ទាយមានជ័យ ឱ្យរួចនៅមុនរដូវវស្សាខាងមុខនេះ។

៣~ លិខិតអន្តរាគមន៍នានារបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រ

នៅក្នុងខែនេះដែរ ខុមហ្វ្រែលបានទទួលព័ត៌មានថាមានអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជាយ៉ាងតិច១រូប បានចេញលិខិតបញ្ចេញមតិ១ច្បាប់ អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិចយ៉ាងតិច១រូបបានចេញលិខិតបញ្ចេញមតិ១ច្បាប់ដែរ និងអ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ីយ៉ាងតិច៤រូប -បានចេញលិខិតអំពាវនាវស្នើចាត់វិធានការ និងបញ្ចេញមតិយោបល់ចំនួន១១ច្បាប់ ថ្វាយ និងជំរាបជូនស្ថាប័នដែលពាក់ព័ន្ធនានា។ លិខិតសរុបទាំង១៣ច្បាប់នោះរួមមាន:

- លិខិត២ច្បាប់ដោយឡែកពីគ្នា ថ្វាយសម្តេចក្រុមព្រះ នរោត្តម រណឫទ្ធិ ទៅលើការវិភាគទិដ្ឋភាពច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសុពលភាពរបស់ ឯកឧត្តម សម រង្ស៊ី ក្នុងឱកាសយុទ្ធនាការឃោសនាបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងសមាជិកព្រឹទ្ធសភា និងការធ្វើស្ប៉តឃោសនាចាត់ផ្សាយតាមទូរទស្សន៍។ ក្នុងនោះរួមមាន លិខិត របស់ ឯកឧត្តម ម៉ោញ សាផាន អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សហ្វ៊ុនស៊ិនប៉ិច មណ្ឌលកំពង់ចាម បានធ្វើការវិភាគថា ឯកឧត្តម សម រង្ស៊ី លែងមានសិទ្ធិនយោបាយ និងមិនអាចជាប្រធានឬក៏ជាសមាជិកគណបក្សនយោបាយទៀតទេ ហើយក៏មិនអាចធ្វើការឃោសនាបោះឆ្នោះឆ្នោតព្រឹទ្ធសភាក្នុងនាមជាគណបក្សសមរង្ស៊ីទៀតដែរ។ ចំណែក ឯកឧត្តម ឯក សំអុល អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សប្រជាជនកម្ពុជា មណ្ឌលព្រៃវែង បានលើកឡើងថា ឯកឧត្តម សម រង្ស៊ី នៅមានសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។
- លិខិតរបស់ ឯកឧត្តម សុន ឆ័យ ឆ្លើយតបជូន អ្នកសំរបសំរួលក្រុបប្រឹក្សាយុវជនកម្ពុជា ដែលបានផ្តល់អនុសាសន៍ទៅលើគំរោងថវិកាជាតិឆ្នាំ ២០០៦។
- ព្រមទាំងលិខិតអំពាវនាវ និងស្នើចាត់វិធានការចំនួន១០ច្បាប់ផ្សេងទៀតរបស់អ្នកតំណាងរាស្ត្រគណបក្សសមរង្ស៊ី រួមមាន: -ជូនអភិបាលខេត្តព្រៃវែង ករណីស្នើសុំឱ្យចាត់វិធានការស៊ើបអង្កេតលើករណីអាជ្ញាធរស្រុកពារាំងរំលោភយកដីពីប្រជាពលរដ្ឋចំនួន៤គ្រួសារ។ -ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយ:ប្រធានរដ្ឋសភា ករណីសំណើចាត់វិធានការលើបនល្បែងស៊ីសងខុសច្បាប់មួយចំនួន ឧទាហរណ៍កាស៊ីណូក្នុងសណ្ឋាគារមិត្តភាព និងសណ្ឋាគារភ្នំពេញ។ -ជូនអភិបាលរាជធានីភ្នំពេញ ករណីសំណើសុំចាត់វិធានការផ្អាកជាបន្ទាន់ចំពោះការឈូសទន្រ្ទានលុបស្រះទឹកយកដីប្រជាពលដ្ឋចំនួន៣២គ្រួសារមកពីភូមិបូរីកម្មករ សង្កាត់ជើងឯក ខ័ណ្ឌដង្កោ រាជធានីភ្នំពេញ ដោយក្រុមហ៊ុនវិនិយោគទុនអាណិកជនកម្ពុជា។ -លិខិត២ច្បាប់ដោយឡែកពីគ្នាជូនក្រសួងការពារជាតិ និងលោកប្រធានពន្ធនាគារយោធា ករណីសំណើសុំជួបសួរសុខទុក្ខទណ្ឌិត ជាម ច័ន្ទនី នៅពន្ធនាគារយោធា។ -លិខិត២ច្បាប់ដោយឡែកពីគ្នាជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ករណីស្នើសុំចាត់វិធានការលើករណីប្រធានរដ្ឋបាលព្រៃឈើស្រុកប្រាសាទសំបូរ ខេត្តកំពង់ធំ ឃុបឃិតជាមួយឈ្មួញបង្កើតឱ្យមានម៉ាស៊ីនអារឈើខុសច្បាប់ និងលិខិតសំណើចាត់វិធានការទៅតាមផ្លូវច្បាប់ និងធ្វើជាដើមបណ្តឹងទប់ស្កាត់សកម្មភាពបំផ្លាញធនធានធម្មជាតិ និងព្រៃលិចទឹក ការទន្ទ្រានយកដីរបស់ ឧកញ្ញា ឌី ប៉ូ និងក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនទៀត។ -ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសុខាភិបាល ស្នើសុំអន្តរាគមន៍ និងមានវិធានការប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាពជាអចិន្ត្រៃយ៍ទៅលើគ្រូពេទ្យ និងបុគ្គលិកពេទ្យមួយចំនួន ដើម្បីឱ្យគោរពទៅលើក្រមសីលធមិនៃវិជ្ជាជីវ:របស់ខ្លួនឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ -ជូនរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងកិច្ចការនារី សំណើចាត់វិធានការធ្វើអន្តរាគមន៍ និងដោះស្រាយករណីប្រើអំពើហិង្សាមកលើស្ត្រីភេទ ដែលបានកើតឡើងនៅហាងសប្បាយសប្បាយក្នុងខេត្តព្រះវិហារ និងបង្កើតឱ្យមានយន្តការច្បាប់ក្នុងកិច្ចការពារសិទ្ធិស្ត្រី និងកុមារ ដែលមកបំរើការងារតាមផ្ទះ និងហាងលក់ដូរផ្សេងៗផង។ -ជូនឯកអគ្គរាជទូតនៃប្រទេសមួយចំនួនដែលជាសមាជិកហត្ថលេខីលើសន្ធិសញ្ញាសន្តិភាពក្រុងប៉ារីសប្រចាំនៅប្រទេសកម្ពុជា ករណីអំពាវនាវ និងចាត់វិធានការណ៍ចំពោះការរំលោភសិទ្ធិមនុស្សនៅប្រទេសកម្ពុជាពីសំណាក់ប្រទេសចុះហត្ថលេខាយល់ព្រមលើសន្ធិសញ្ញាសន្តិភាពក្រុងប៉ារីសទាំងអស់។

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែម: សូមទាក់ទងទីស្នាក់ការកណ្តាលខុមហ្វ្រែល ផ្ទះលេខ១៣៨ ផ្លូវ១២២ សង្កាត់ទឹកល្អក់ទី១ ខ័ណ្ឌទួលគោក រាជធានីភ្នំពេញ។
ទូរស័ព្ទ: ០២៣ ៨៨៤ ១៥០ ទូរសារ: ០២៣ ៨៨៣ ៧៥០
អ៊ីម៉ែល: **comfrel@online.com.kh** វ៉េបសាយ: **www.comfrel.org**